

10 nečekaných důvodů, proč děti zlobí

Napadlo vás někdy, že se zlobením a porušováním stanovených hranic dítě vlastně učí? Porušení hranic a pravidel totiž obvykle otevře prostor k objevování nové věci, pochopení určité zákonitosti, k prožitku nové (občas velmi cenné) zkušenosti – pravda, někdy je tento druh objevování poněkud bolestný.

Tato skutečnost samozřejmě neznamená, že máme dítě ve zlobení podporovat, tolerovat jej a obdivně vzdychat, jakáže osobnost ten malý rošťáček je. „Tak trochu jiný pohled“ na dětské zlobení nám ale může poskytnout potřebný nadhled a pomoci nám trochu ochladit horkou hlavu a udělat něco, čeho bychom později možná litovali. Což pochopitelně nevylučuje, že budeme i nadále pevní, srozumitelní, zásadoví a důslední.

Pojďme se tedy podívat na důvody, které vás možná nenapadnou, přesto často svedou a vedou malé děti k lumpárnám a zlobení. (Nedostatečné a nesrozumitelné hranice, rozmazlenost a přespříliš liberální výchovu nebo třeba první známky nějaké poruchy osobnosti, dnes ale záměrně vynecháme.)

10 důvodů proč malé děti zlobí

- Kojenci i batolata bývají nepříliš vlídní a milí, když jsou přetažení či zahlcení aktivitami a vjemy (včetně těch bohulibých). A samozřejmě také tehdy, pokud na ně „něco leze“.
- Malé dítě je od přírody zvědavé, zvidavé a tvořivé – a tak se občas nemůžete divit tomu, co v zápalu své hry a objevování světa vymyslí a provede. Jeho touhy a rozličná puzení jsou pro malého dobrodruha prostě občas silnější než cokoliv jiného.
- Malé děti neumí předvídat – důsledky jsou pak nasnadě. Samozřejmě lze děti naučit, že se do silnice na odraždle nejezdí a dva pytlíky bonbónů nelze sníst najednou, nicméně nečekejte od batolete, že bude důsledky po vašem vysvětlování okamžitě chápat. Jakási imaginární nehoda či strašlivá smrt jsou pro batole velmi abstraktními pojmy.

- Děti zlobí a jsou mrzuté, když mají hlad. Ano, je to tak, zvláště kluci jsou k tomuto chování náchylní. Ostatně, vždyť to znáte, ne?
- Možná jen ve svém nevhodném chování napodobují a zrcadlí své rodiče či vychovatele... Křičíte často, stále hubujete, mluvíte nehezky s druhými, jste příkří, nejdete pro ránu daleko a máte stále špatnou náladu? Děti bývají nemilosrdné zrcadlo!
- Zvláště velká batolata kolem tří let věku občas propadají vzteku, což bývá v tomto věku naprosto typické... Zatímco ve školce či u prarodičů už zvládají zásady společenského chování vcelku pěkně, doma se mohou konečně „uvolnit“, vypustit přetlak a explodovat kvůli prkotině. (Nepřipomíná vám to něco? Co třeba extrémní pracovní vytížení a následný návrat domů?)
- Někdy dětem chybí rodičovská pozornost, a tak jim stojí za to, na sebe jakkoliv upozornit.
- Občas prostě jen nerozumí našim pokynům a hranicím. Jste si skutečně jistí, že jste pro děti srozumitelní? Nejsou vámi nastavené hranice nejasné nebo přespříliš tvrdé a pro dítě v daném věku těžko dosažitelné?
- Některá dítěta zlobí, křičí, kňourají apod., protože se jim to mnohokrát vyplatilo. Ostatně neděláme to v kultivovanější formě někdy také, protože to prostě na určité jedince (například partnera) funguje?
- Mnohé děti nevhodně řadí jen občas; možná jen momentálně nemají, stejně jako my dospělí, svůj den...

